

APRILL 2014

Heakorrakonkurss «Kaunis kodu»

Vallas on saanud traditsiooniks tunnustada igal aastal kaunistate kodude omanikke. Nii toimub see ka tänavu.

Hindamisel on aluseks hoonete korrastatus, heakord ja haljastus (muru, lilled, ilupuud ja -põõsad), teede seisund, väikevormid, piirded ja väravad, lipu heiskamise koha olemasolu. Piirete ja väravate olemasolu ei ole küll kohustuslik. Oluline on tehtu kvaliteet ja üldmulje.

Hinnatakse kahes kategoorias: individuaalelamud

Kulu põletamine on keelatud ja väga ohtlik

Kulu põletamine on Eestis aasta ringi keelatud, sest kulu on hävitav ja ohtlik. Igal kevadel saab inimeste hooletusest alguse sadu kulupõlenguid, mis teevad kahju keskkonnale ja elusloodusele, hävitavad inimeste vara ja tervist.

Ainuüksi munapühade pikal nädalalõpul kustutasid päästjad Lõuna-Eestis ligi sada kulupõlengut.

Maastikupõlenguid põhjustab eelkõige inimeste hooletus: ohutusnõuetele mittevastav lõkke tegemine või mahavisatud hõõguv tikk või suitsukoni.

Ka mootorsõidukitega ja ATVdega heinamaal sõites on summutitorust lennanud säde süüdanud kuiva heina. Selleks et kulu-

(sh talumajad) ja mitme-korterilised elamud.

Kandidaate võivad esitada kõik vallaelanikud (eeldusel, et majaomanik on sellega nõus). Konkursile võib majaomanik registreeruda ka oma algatusel.

Registreeruda saab telefonidel 5197 1490 (Maia) ja 516 5751 (Maarika). Kandidaatide esitamise viimane tähtaeg on 2. juuni. Konkursi «Kaunis kodu 2014» võitjate autasustamine on valla jaanipäevapeol Harjumäel.

SÕMERPALU SÕNUMID

põlenguid vältida, peavad maaomanikud sügisel oma valdustes heina ära niitma.

Kulutuli võib levida mõne minutiga üle põllulagendiku ja jõuda metsatukka või hooneteni.

Lõket on lubatud teha vaid nõrga tuulega. Lõkkekoht peab olema hoonetest ohutus kauguses, sest hõõguvad sädemed võivad tuulega lennata väga kaugemale.

Mõttekas on ümbritsev süttimisohulik kuiv maapind märjaks kasta.

Kõik põlevad lõkkes peavad olema pideva järelevalve all ning käepärast tuleb varuda esmased tulekustutusvahendid: liiv, vesi või pulberkustuti. Metsas tohib lõket teha vaid selleks ettenähtud ja tähistatud kohas.

ASTRA PINTSON-KÄO,

Lõuna päästkeskuse pressiesindaja

Hajaasustuse programm aitab maaperede elu paremaks muuta

SÕMERPALU SÕNUMID

Võru maavalitsus avas 7. aprillil hajaasustuse programmi 2014. aasta taotlusvoor. Infopäev toetuse taotlejatele on 29. aprillil kell 17 Sõmerpalu vallas.

Programmiga soovitakse tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike püsimisele maal.

Võru maakonnas saavad taotlusi esitada Võru, Rõuge, Sõmerpalu, Urvaste, Mõniste, Meremäe, Vastseliina, Antsla, Lasva, Misso, Varstu, Haanja valla hajaasustuses asuvate majapidamiste alalised elanikud.

Taotleja elukoht rahvastikuregistri alusel peab olema sama majapidamine, mille tarvis toetust taotletakse, ja registrikanne ei või olla hilisem kui 1.01.2014.

Samuti peab taotleja leibkonda kuuluma

Programm toetab näiteks septiku ja imbväljakuga kanalisatsioonisüsteemi rajamist.

taotluse esitamise hetkel kuuluma vähemalt üks kuni 18aastane isik või kuni 35aastane määratud puudega isik, kelle alaline elukoht rahvastikuregistri alusel on majapidamine, mille tarvis toetust taotletakse, hiljemalt 1.01.2014.

Taotlusel võivad olla kaastaotlejad oma majapidamisega, kellele ei laiene kuni 18aastase ja 35aastase määratud puudega isiku leibkonda kuulumise nõue.

Programmist toetatakse järgmisi valdkondi: veesüs-

teemid, kanalisatsioonisüsteemid, juurdepääsuteed, autonoomsed elektrisüsteemid.

Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta.

Toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest, seega peab taotleja arvestama vähemalt 1/3 osas oma rahalise panusega.

Maksimaalse toetussumma arvutamisel võetakse arvesse ka aastatel 2008–2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetus.

Taotlusi võetakse vastu alalise elukoha järgses kohalikus omavalitsuses. Taotluste esitamise lõpptähtaeg on 9. juuni 2014.

Täpsem info toetatavate tegevuste kohta asub Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehel www.eas.ee.

Lisainfo: Kerli Kanger, Võru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna peaspetsialist, tel 786 8322, 5309 0923, kerli.kanger@voru.maa-valitsus.ee.

Kruusavedu Sulbi karjäärist

Maikuu teisel poolel on vallavalitsusel kavas kor-

raldada vallaelanike erateede korrastamiseks kruusa pealelaadimine Sulbi karjäärist.

Kruus ja pealelaadimine

on tasuta. Vedu jääb soovijate korraldada.

Tööde planeerimiseks palume kruusa soovijatelt eelregistreerimist kas tele-

fonil 507 8412 või e-posti aadressil aleks@spalu.ee.

SÕMERPALU VALLAVALITSUS

Suurõppus «Kevadtorm» puudutab ka Sõmerpalu valda

Kaitseväge suurõppus «Kevadtorm» toimub Lõuna-Eestis 5.–23. maini.

Tänavune «Kevadtorm» on suurim: sellel osaleb kokku ligi 6000 kaitseväelast Eestist ja liitlasriikidest, samuti kaitsepolitseinikud ja reservväelased.

«Kevadtorm» on eelmise aasta suvel ja sügisel teenistust alustanud ajateenijate lõpuksam, kus pannakse proovile sõdurite ja allüksuste koostööoskus. Samuti kontrollitakse õppusel staapide ja ülemate juhtimisoskusi.

Ajateenijatele korraldab vastutegevust rahvusvaheline üksus, mida juhib elu-

kutselistest kaitseväelastest koosnev Scoutsataljon.

«Kevadtorm» on aasta-aastalt aina rahvusvahelisem: sel korral jõuavad Lõuna-Eesti metsadesse lahingut pidama jalaväekompanii Ühendkuningriigist, luurerühm Leedust, jalaväekompanii ja pioneeriüksus Lätist, õhutorjurojad Belgiast ja rühma jagu Ameerika Ühendriikide sõjaväelasi. Lisaks neile on Eestisse oodata Poola hävituslennukeid.

Õppust juhib kaitseväge peastaap, mis peab olema valmis juhtima Eesti kaitsemist ühel ajal maa-, õhu- ja

mereoperatsioonidega ka sõja korral. «Kevadtorm» pole ainult maaväe õppus, vaid selles osalevad kõik väeliigid.

«Kevadtormil» osaleb ka üle tuhande reservväelase, kelle jaoks on see nädala või kahe pikkune reservõppekogunemine. Algav «Kevadtorm» on ka ettevalmistus järgmisel aastal korraldatavaks üle aegade suurimaks kaitseväge õppuseks «Siil 2015».

Õppus viies maakonnas

«Kevadtorm» hõlmab tänavu Põlva, Tartu, Valga, Viljandi ja Võru maakonda.

Samasugused manöövrid toimusid neis maakondades ka 2005. ja 2011. aastal.

Kõikjal siiski otsest lahingut ei näe. Peamine lahingutegevus toimub Valgamaal ning seal paikneb ka enamik õppusest osa võtvaid kaitseväelasi. Teistes maakondades asuvad pigem tagala- ja toetusüksused.

Kohalikud elanikud peaksid tavapärasest tähelepanelikumad olema, sest liiklust on rohkem. Loodame mõistvale suhtumisele, sest paratamatult tolmavad teed tihedama liikluse korral rohkem, vihmaste ilmadega võivad väiksemad teed

poriseks muutuda. Tasub jälgida ka meediat, sest seal antakse infot, kus on oodata suuremaid õppelahinguid. Kui jääte lahingute lähedale, siis on mõistlik kinni panna loomad, kes kardavad paupadrunit mürä.

Maakasutusest

Õppuse meeskond teavitab maaomanikke, kelle maad pikemalt kasutatakse: näiteks vägede majutusala, kus sõdurid telgid püsti panevad ja mitu päeva peatuvad.

Kui juhtub, et kaitseväelased kogemata kasutavad eramaad loata, siis palume mõistvat suhtumist. Igal

juhul lubame, et kasutame maad heaperemehelikult ja tehtud kahju parandame. Kindlasti ei kasuta kaitseväge õppuse pidamiseks haritud põllumaad. Üldiselt on maaomanikud, kellega oleme siiani suhelnud, olnud vastutulelikud ja lubanud oma maad kasutada.

Kui maaomanikul on mure, et tema käest ei ole maakasutusluba ku situd, või tal on pretensioone, siis tuleks võtta ühendust telefonil 717 1085 või kevadtorm@mil.ee.

HENDRIK REIMAND
Staabi- ja sidepataljoni teavituskeskus

Lepatriinude tegemised lasteaias

LEPATRIINU PERE

Sõmerpalu lasteaias on olnud tegus aeg.

Vabariigi aastapäeva pidasime lasteaias väikese kontsertaktusega.

Iga rühm esines kontserdil oma kavaga. Meie vanema rühma lapsed olid kutsutud esinema ka Osula põhikooli Vabariigi aastapäeva kontserdile.

Traditsiooniks on saanud tähistada emakeelepäeva ühisüritusega saalis. Rühmadel olid selleks päevaks kokku pandud sisukad kavad. Emakeelenädalal külastasid lapsed veel Võru Kandles teatrit ja meie pisematele tuli Nipitiri

Lepatriinu lasteaia pere naljapäeval koos klounidega lustimas.

teater ise külla.

Meid külastas ka keskkonnaamet oma vahvate projektidega «Vesi» ja «Prü-

gi»: räägiti joogivee puhtusest, prügi sorteerimisest. Keskkonnaameti projektid on lastele väga õpetlikud ja

kaasahaaravad.

Naljakuu esimesel ja viimasel päeval on kombeks teha aprillinalja.

Niisiis otsustasid õpetaja Helena Helekiivi, Laine Kallas ja Kairi Kaas, et 1. aprillil tuleb kogu Lepatriinuperel läbida vahva ning õpetlik vigurrada ning lustida koos klounidega.

Rõõmsad ja naeruisid lapsed viisid rõõmutuju hiljem maja peale laiali.

Tervisenädalal käisid lasteaias külas Osula kooli lapsed, kes esitasid teatritüki «Valge rüütel Kaariese gängi vastu» See oli õpetlik näidend sellest, kuidas peab hammaste eest hoolitsema.

Vaikselt valmistuvad nii lapsed kui ka õpetajad lasteaia lõpupeoks, mis toimub 29. mail algusega kell 16.

Keelepesä näütemängupäeval

ANNIKA ALTER

Sõmmõrpalo latsiaia Lepatriinu keelepesärühm käve Puiga näütemängupäeval, miä oll 18. urbõkuu päeval Puiga latsiaian Siilike.

Võro-Seto näütemängupäivi Puiga koolin om tett joba 14 aastat, a timahavva olli kooli- ja

latsiaialatsi päiv edimäst kõrda erälde.

Koolilatsõ peivä samal aol näütemängupäivä Puiga koolimajan.

Mi teimi Tiina Nopola ja Mervi Lindmanni «Siiri ja kolm Ottot» raamadu põhal näütemängu.

Tuu kirof meile lühkült kokko Merili Küppar. Juhendaja olli Ellen Runtal ja Annika Alter.

Osaloja: Siiri – Elo Rahman, kolm Ottot – Henn Rahman, Oskar Ermel, Travis Tammik, naabri-

naanõ – Ellen Runtal, imä – Annika Alter, esä – Vaido Ermel.

Üritüesest võtf ossa kuus latsiaida. Meil läts väega häste, ilma vipõruisilda. Latsõ olliva ka väega tubli ja kinkalgi es lää sõna meelest är.

Mi etteastõt tunnustõdi hää päävækajalidsõ luu ja tuu iist, et sääl mängsevä üten nii suurõ ku väikse (latsõ, latsõvanõmba ja õp-paja).

Aituma kõgilõ häie sõn-nu ja tugõmisõ iist!

Sõmmõrpalo latsiaia näütegrupp Puiga näütemängupäeval.

Sulbis tähistati liikumisaastat lauateniseturniiriga

KORRALDAJAD ROOSU TALUST

6. aprillil toimusid Sulbis Roosu talu vabaajakeskuses lauatenisevõistlused Roosu talu karikale.

Idee käis välja Järvere külaselts, kes oli ka ürituse toetaja ja abistaja korraldamisel.

Päev kujunes huvitavaks ja mängijatele päris pingeliseks. Meestklassis oli 11, naisteklassis kolm ja noorteklassis kolm võistlejat.

Võistlejate vähesus nais-

Lauatenisevõistlusel osalenud.

te ja noorte seas ei tähendanud aga seda, et neil oleks korralik võistlus pidamata

jäänud. Kohad tuli ikkagi ära jagada. Meeste võistlus oli muidugi pingelisem.

Kõik mängijad said kõigiga omavahel läbi mängida.

Kohtunikeks olid Agnar Pirnpuu Võru LTSist ja Taso Vahl tenniseklubist VSOP. Nende meeste asjatundliku pilgu all ei tulnud ette ühtegi lahendamatu olukorda.

Auhinnalised kohad jagunesid järgmiselt:

Mehed:
1. Timo Tammik
2. Lenhard Ermel
3. Kalmer Kahre
Naised:
1. Valli Lukin

2. Maarja-Liisa Kanger Lohk
3. Kaie Tammik
Noored:

1. Kevin Parijõgi
2. Rauno Kahre
3. Romert Rehe

Kui võistlejatel või kaasalajatel kõht tühjaks läks, siis pakkusime kosutuseks hernesuppi ja vanillisaiakesi. Järvere külaselts tõi kostiks ka maitsvaid võileibu.

Loodame, et selliseid vahvaid üritusi tuleb peatselt veel. Suur aitäh kõigile osalejatele!

Järvere külaseltsi vastlapäev küla kõige vahtsema mäe tipus

JÄRVERE KÜLASELTS

Järvere külaseltsil on kujunenud traditsiooniks vastlapäeva tähistada. Nii oli ka sel aastal.

Kuna lund polnud, tuli meil sel aastal leida uudsem viis, kuidas seda päeva sisustada.

Järvere külaseltsi rahvas pelletitehase saepurumäel vastlapäeva pidamas.

Otsustasime tervisekõnni kasuks.

Vastlapäevaetsel pühapäeval kogunes hulk inimesi Järvere külaseltsi juurde, et alustada tervisekõnni uude pelletitehasesse. Enne tehase territooriumile sisenemist kaaluti vastlapäevalised ära. Kokku oli tulnud ligi kolme tonni jagu küla-inimesi. Tehases ootas meid ees tegevjuht Andres Parik.

Kõigi osalejate üllatuseks palus tehase juhataja ronida julgetel kõrgeima toorainemäe (saepurumäe) tippu, et teha vastlaliug. Väiksemad vastlapäevalised vallutasid mäe kiirelt. Pärast saepurumägede vallutamist oli kõigil võimalik tutvuda tootmisruumide ja seadmetega.

Edasi jätkus päev külaseltsi juures, kus peeti maha meeskondlik suusavõistlus.

Päeva lõpetasime külaseltsi ruumides traditsiooniliselt hernesuppi ja vastlakukleid süües. Vastlatoitu kõrvale vaatasime filmi varasematest vastlapäevadest.

Lähiajal on oodata veel üritusi, kuhu kõik on oodatud.

Üritustevahelisel ajal ootame mängima lauatenist ja lauamänge!

Maana teeb heategevust

2013. aasta sügisel loodud MTÜ Maana on seni tegelnud põhiliselt heategevusega.

Üritame käima lükata taaskasutus-vahetuslaata, kus vallaelanikud saavad omale mittevajalikke riideesemeid, jalanõusid, sporditarbeid, mööblit ja kodutehnikat odavalt müüa või päris tasuta jagada.

Kogemus näitab, et inimesed on lahkesti nõus tasuta ära andma korralikke asju. Suve hakul on plaanis järjekordne taaskasutus-vahetuslaata. Meie partneriks on sihtasutus Dharma, kelle kaudu on võimalik saada tuge lastega peredel.

Endiselt korraldame oma vallas Punase Risti abina Rimist saadava leiva-saia laialivedamist. Teises kvartalis toimub see iga kolme nädala tagant. Seni on igal leiva-saianädalal abi saanud keskmiselt 200 inimest.

Oleme saanud omale ruumid Osula kortermajas. Praegu näeme oma liikmete ja vallavalitsuse abiga vaeva nende kordategemisel.

Remondi järel sisustame oma pinnal taaskasutustoa ning hakkame pakkuma taaskasutusteemalisi koolitusi ja õppepäevi. Lisaks on plaanis hakata pakkuma seal pesupesemisteenust.

Jätkame koostöös külaseltsidega ennetus- ja ohutusalaste teabepäevade korraldamist.

Meie üks eesmärke on ka hajaasutuses elavate inimeste töövõimaluste parandamine ja tööturule aitamine.

Selleks koostame loodavale sotsiaalsele ettevõttele äriplaani, seda rahastavad regionaalministri valitsemisala ja KÜSK. Täpsema info leiate meie kodulehelt www.maana.ee.

Tahame eelkõige lastega perede, eakate ja puuetega inimeste elukvaliteeti tõsta ning aidata neil igapäevaeluga paremini toime tulla.

Inimesed võiksid meie poole pöörduda, kui neil on vaja mööblit, lasteriideid või muud sellist.

Samuti võib meile abivajajatest teada anda, sest inimesed ise sageli häbenevad seda teha või arvavad, et teised on neist veel kehvas olukorras.

Kui me pole veel mõne abivajaja juurde jõudnud, siis andke sellest julgesti märku ja võtke ühendust Helen Metsma (tel 5656 1655) või Reet Kääriga (tel 5620 8739).

MTÜ MAANA

Emakeelenädal

10.-14. märtsini toimus Osula põhikoolis emakeele nädal.

Kolmel esimesel nädalapäeval sai vahetunde sisustada otsimismänguga. Esmaspäeval tuli koolimaja pealt leida üles kümme keeleuendaja Johannes Aaviku väljamõeldud sõna.

Teisipäeval pidi otsima luuletusi ning pakkuma neile õiged autorid.

Kolmapäeval olid ära peidetud kirjanike fotod: need tuli leida ja nendel peituvad isikud tuvastada. Kogu nädala sai postkasti panna huvitavaid eestikeelseid sõnu, omaloomingulisi luuletusi ja täita veebiviktoriini emakeelepäeva kohta.

Neljapäeva sisse mahtus ka algklasside näiteringi osalemine Võrumaa laste ja noorte näitemängupäeval Varstus, kus astuti üles hammaste tervise teemalise lühinäidendiga «Valge rüütel Kaarise gängi vastu».

Reedel autasustati tublimaid. Nädal oli korraldatud nii, et osaleda sai igaüks.

Protokolli järgi oli kokku 46 osalejat, neist kaks õpetajat ja kaks lapsevanemat. Kõige tublimaks osutus perekond Täht. Karina ja Tiina Tähele läksid kokkuvõttes 1. ja 2. koht ning Raiko ja Taurigi olid esikümnes.

**MERLIN MÜRK
TUULIKE MÖLDER**

Uurimistöo Kärgula külast

Kärgula küla.

RAIKO TÄHT,
Osula PK VIII klassi õpilane

Oma uurimistöös keskendusin elule oma kodukülas Kärgulas viimase sajandi jooksul.

Eesmärk oli uurida ja lähemalt tundma õppida Kärgula ajalugu: missugused olid endise Kärgula valla talud ja nende nimed, milliseid nimesid kasutatakse tänapäeval, kuidas ja miks need on muutunud.

Suhtlesin palju talude elanikega. Kärgula külas elab praegu 49 inimest.

Huvitav kogemus oli sõita talust tallu, tutvuda sealsete inimestega ja neid küsitleda.

Paljud ei osanud kohe vastata. Oli vaja aega, et vaadata dokumente ja tuletada meelde need jutud, mida

esivanemad on rääkinud. Pidevalt selgus midagi uut ja huvitavat, mida senini polnud keegi öelnud.

Töös olid vaatluse all Kärgula küla, Kärgula mõis, mõisa kõrvalhooned, veski, magasiait, mõisamaadest eraldatud asundustalud ja nende omanikud ning mõned Kärgula mõisast ostetud talud. Juttu on ka Sulbi veskest ja Kärgula ehk Sulbi koolist.

Väga huvitav on lisamaterjal, mille saatis mulle

Hilja Leok. See väärrib paljundamist, et sellega saaksid tutvuda Kärgula küla praegused noored pered. Siis saadakse ettekujutus, kuidas elati taludes vanasti.

Sain teada, et minu koduküla Kärgulat on ürikutes mainitud juba enne Kärgula mõisat. Rüütlimõisa asukoht on praegu ainult võsa, suured tammed ja muidugi varemed.

Enamikus kunagistest asundustaludest tegeldakse talupidamisega ka praegu.

Huvitav oli ka Kärgula kooli ajaloo lähemalt tutvuda.

Kahjuks koolimaja viimase sõja ajal hävis. 1960ndatel aastatel ehitati küll uus koolimaja, aga see kandis ikka Kärgula kooli nime, kuigi asus Sulbis. Praegu on tolles majas Roosu talu vabaajakeskus.

Mulle oli töö tegemisel suureks abiks minu pere, samuti töö juhendajad, kohanimeuurija Evar Saar ja õpilastest kodu-uurijate

juhendaja Heljo Saar.

Saatsin selle töö ka XV Eesti Ajaloo- ja Ühiskonnaõpetajate Seltsi korraldavaale õpilaste ajalooalaste uurimistöode võistlusele.

IX klassi õpilane Kai Kahre saatis samale võistlusele töö «Metsavendlus Eestis ja Määritsa talu lahing» (juhendaja Mai Kurrikoff), mida ta tegi kaks aastat.

Üritan ka edasi uurida ning kirja panna Sulbi, Punakülä, Leiso jne külade talusid.

Terviseedenduslikud üritused Osula põhikoolis

17. veebruaril oli 7.–9. klasside õpilastele loeng HIVist, millesse võib olla Eestis nakatunud juba üle 10 000 inimese.

4. märtsil oli lõbus vastlapäev, ehkki lund ei olnud. Kohe hommikul koolimajja siseneses võis igaüks, kes soovis uuel aastal pikki linu,

teha vastlaliu rulal. Ohutuse mõttes oli vaja enne küll kiiver pähe panna.

5.–9. klassi õpilased alustasid oma terviseminuteid esimesel pikal vahetunnil võimlas.

Kõigepealt tehti terviseõpetuse õpetaja Tuulike Mölder ja 7. klassi eestvedamisel läbi soojenduskava, milles kõikides harjutustes pakuti nippe, kuidas nohust hoiduda (kummelimähis ümber kaela, tambitud

kartulipudru aurude hingamine jne). Teatevõistluste ülesanded olid seotud vastlakommetega.

Algklassilapsed otsisid ka metsast linnupesa, laulsid vastlalaule ja punusid pikkadest kaltsuribadest patsi. Ka juuste eest hoolitsemine on vana vastlakomme.

1. aprill oli naljapäev. Hommikul läksime kooli ja meile tulid vastu klouni riietes lapsed. Esimese tunni ajal käis igas klassis paar

6. klassi õpilast, kes rääkisid nalju ja nägid välja väga naljakad.

Suure vahetunni ajal läksid 6.–9. klassi õpilased alla saali, kus tehti igasuguseid huvitavaid ülesandeid. Esimest ülesannet pidime tegema järele «Palume lavale!» saatest. Tuli koostada põrandal sõnu, mis seostuvad naljapäevaga.

Teine ülesanne oli selline, et iga klassil tuli lõigata A4-paberist välja ring, kuhu

pidi ise sisse mahtuma. Pussimist oli palju.

Järgmisel vahetunnil kogunesid võimlasse 1.–5. klassi õpilased, kes astusid üles mitmesuguste naljakate laulude, tantsude, mängude, anekdootidega.

Kõige huvitavam oli ehk 5. klassi tähestikumäng, mis oli laenatud taas saatest «Palume lavale!».

**LAURA- ANETT KREEVALD,
SIGNE KALLION**

Sõmerpalu valla eelarve 2014

Tulud

Laenude võtmine muudelt residentidelt 220 000
Füüsilise isiku tulumaks 792 599
Maamaks 50 479

Kaupade ja teenuste müük

Riigilõivud 3 000
Laekumised haridusasutuste majandustegevusest 45 426
Laekumised kultuuri- ja kunstiasutuste maj. 2 500
Laekumised sotsiaalasutuste majandustegevusest 247 608
Laekumised üldvalitsemisasutuste majandustegevusest 600
Üüri- ja renditulud 79 456

Toetused

Sihtotstarbelised toetused
Sihtotstarbelised toetused jooksvateks kuludeks
Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium 39 023
Põllumajandusministerium 3 600
Rahandusministerium 4 792
Valitsussektorisse kuuluvatelt avalik-õiguslikelt org.-lt 7 217
Sihtotstarbelised toetused põhivara soetamiseks
Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumilt 50 000
Kohaliku omavalitsuse üksustelt ja omavalitsusasutustelt 3 004
Valitsussektorisse kuuluvatelt sihtasutustelt 740 000

Mittesihotstarbelised toetused

Tasandusfond 263 653
Toetusfond 465 984
Muud tulud
Intressitulud 140
Kohaliku tähtsusega maardlad 5 840
Tasu vee erikasutusest 4 000

Tulud kokku 3 028 921

Kulud

Üldised valitsussektori teenused

Vallavolikogu 15 000
Vallavalitsus 136 800

Reservfond 22 000
Muud üldised valitsussektori teenused 11 682
Valitsussektori võla teenindamine 10 000
Avalik kord ja julgeolek 1 500

Majandus

Elektrienergia 2 500
Muu energia- ja soojamajandus 1 500
Maanteetransport 100 000
Ühistranspordikorraldus 18 500
Kaubandus ja laondus 1 600
Turism 9 000
Hajaasustuse programm 56 829

Keskkonnakaitse

Jäätmeäitlus (sh prügiveedu) 8 000
Heitveekäitlus (kanalisatsioon) 12 000

Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamumajanduse arendamine (üür) 37 000
Veevarustus (kommunaal) 15 000
Veevarustuse investeeering 600 000
Tänavavalgustus 10 000
Muud elamu- ja kommunaalmajanduse tegevused 74 000

Tervishoid

Üldmeditsiiniteenused 1 000
Muu tervishoid, sh tervishoiu haldamine 120

Vaba aeg, kultuur, religioon

Sportitegevus 27 000
Laste muusika- ja kunstikoolid 16 000
Laste huvimajad ja -keskused 4 000
Noorsootöö ja noortekeskuse jooksvad kulud 10 000
Raamatukogud 39 000
Kultuuriüritused 23 500
Seltsitegevus 40 500
Laululavad 700
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused 3 000
Religiooni- ja muud ühiskonnateenused 2 000
Muu vaba aeg, kultuur, sh haldus 20 000

Haridus

Eelharidus – lasteaiad 214 000
Põhihariduse otsekulud 1 012 779
Põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud 39 000
Õpilasveo eriliinid 58 000
Koolitoit 44 000

Sotsiaalne kaitse

Puuetega inimeste sotsiaalne kaitse 47 000
Sõmerpalu hooldekodu 244 000
Eakate sotsiaalne kaitse 13 550
Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse 40 864
Riiklik toimetulekutoetus 35 676
Muu sotsiaalne kaitse, sh sotsiaalse kaitse haldus 19 000
Laenude tasumine 54 503

Kulud kokku 3 152 103

Kulud ületavad tulusid 123 182 euro võrra. Need kulud on planeeritud 2013. aasta jääkide arvel.

